

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 3PP/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010984
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Čech
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123010984.9

Uznesenie

-6-
3PP/45/2023-

Okresný súd Prešov v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Čecha a členov senátu Heleny Schnirerovej a Anny Papcunovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 18. apríla 2024 v Prešove, takto

rozhodol:

-6-
3PP/45/2023-

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku a § 67 ods. 1 Trestného zákona odsúdeného menom A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., trvale bytom E. C., F. XXX/XX, okr. G., t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov p o d m i e n e č n e p r e p ú ť a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Žilina zo dňa 02.03.2017, sp. zn. 1Tk/1/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.06.2017, sp. zn. 1To/59/2017 v trvaní 25 (dvadsaťpäť) rokov.

Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu v trvaní 10 (desať) rokov a súčasne nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona ukladá odsúdenému povinnosť sa v skúšobnej dobe zamestnať, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 07.06.2023 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú zdôvodnil tým, že má za to, že spĺňa ako formálne, tak aj materiálne podmienky na podmieňané prepustenie. Odsúdený vo svojej žiadosti uviedol, že za celú dobu výkonu trestu odňatia slobody nebol ani raz disciplinárne potrestaný, naopak bol osemkrát disciplinárne odmenený. Odsúdený uviedol, Po podmieňanom prepustení chce pokračovať v podnikaní.

Vo výrokovej časti uvedeným rozsudkom bol odsúdený A. B. uznaný vinným z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. f) Trestného zákona účinného do 31.12.2005 a bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťpäť rokov. Odsúdený vykonával väzbu od 17.10.2012 do 26.05.2016 a od 17.10.2016 do 27.06.2017, do výkonu trestu nastúpil dňa 27.06.2017.

Z hodnotenia oddelenia výkonu trestu s miestom výkonu služby v Sabinove ÚVV a ÚVTOS Prešov vyplýva, že ods. A. B. bol do výkonu väzby predvedený dňa 19.10.2012 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice. Väzbu vykonal v štandardnom režime. V uvedenom ústave bolo jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni, v dodržiavaní právnych predpisov

sa nedostatky nevyskytli, až na nedostatok zo dňa 02.09.2013, keď menovaný stratil identifikačnú kartu odsúdeného. Uvedený nedostatok bol riešený pohovorom. Pracovne zaradený počas výkonu väzby nebol. Kontakt udržiaval s blízkou rodinou a družkou formou korešpondencie, balíkov a návštev. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Dňa 27.05.2016 bol z výkonu väzby prevedený do výkonu trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava so zaradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Po absolvovaní pobytu v nástupnom oddiele mu bola umiestňujúcou komisiou stanovená diferenciačná skupina „C“. Úlohy a nariadenia vyplývajúce z ústavného poriadku plnil, režim dňa dodržiaval, k príslušníkom a zamestnancom ústavu sa správal slušne. Interpersonálne konflikty zaznamenané neboli, sklony k agresivite a impulzivite sa nevyskytli. Z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí do pracovného procesu zaradený nebol. Voľný čas trávil sledovaním televízneho vysielania, počúvaním ústavného rozhlasu, čítaním dennej tlače. Kontakt prostredníctvom všetkých dostupných foriem využíval s blízkou rodinou. Disciplinárne odmenený ani potrestaný v tamomšom ústave nebol.

Rozhodnutím Okresného súdu Žilina bol odsúdený dňa 17.10.2016 opätovne vzatý do výkonu väzby, ktorú vykonával v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina. Správanie a vystupovanie počas pobytu v uvedenom ústave bolo na požadovanej úrovni, negatívne sa neprejavil, nedovolená činnosť nebola zaznamenaná, časový rozvrh dňa dodržiaval, pokyny a príkazy príslušníkov plnil. Kontakt s rodinou udržiaval pravidelne formou korešpondencie a nárokových návštev. Pracovne nebol zaradený ani počas výkonu väzby v uvedenom ústave. Podľa potrieb ústavu však vykonával pomocné čistiace a upratovacie práce. V súvislosti s príkladným výkonom uvedených činností bola odsúdenému udelená dňa 16.6.2017 disciplinárna odmena – pochvala. Disciplinárne potrestaný nebol.

Dňa 27.6.2017 bol odsúdený rozhodnutím Okresného súdu Žilina prevedený z výkonu väzby do výkonu trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu a Ústavu na výkon väzby odňatia slobody Ilava so zaradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Po absolvovaní pobytu v nástupnom oddiele dňa 07.07.2017 bol umiestnený do oddielu s diferenciačnou skupinou „B“.

Dňa 07.12.2017 rozhodnutím Okresného súdu Trenčín bol odsúdený vzhľadom na jeho plnenie povinností a plnenie programu zaobchádzania preradený z maximálneho stupňa stráženia do stredného stupňa stráženia. Trest vykonával aj naďalej v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Z komplexného hľadiska bolo správanie a vystupovanie odsúdeného v tamomšom ústave na požadovanej úrovni, osobnú ako i kolektívnu hygienu mal osvojenú, čistotu a poriadok v osobných veciach udržiaval. V kolektíve odsúdených bolo jeho správanie pokojné, konfliktné situácie neboli zaznamenané, personálu výkonu trestu sa snažil byť nápomocný. Voľný čas trávil sledovaním televízneho vysielania, počúvaním rozhlasového vysielania, čítaním dennej tlače, zúčastňoval sa športových vychádzok. Ponuku ústavnej knižnice sa snažil využívať, bol pravidelným účastníkom i organizátorom kultúrno-osvetových činností pre odsúdených (športové turnaje, kvízy, besedy, prednášky). V uvedenom ústave bol aktívnym členom krúžkov – Ruský a Nemecký jazyk, Fitness a Výtvarného krúžku. Odsúdený využíval svoj čas aj na vykonávanie činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, ktoré boli zamerané na upratovanie priestorov v ústave. Pracovne zaradený bol postupne na pracoviskách v ústave v období od 10.07.2017 do 06.03.2018 na pracovisku Leoni IL, od 07.03.2018 do 03.02.2019 na pracovisku Elast, a od 04.02.2019 do 16.09.2020 na pracovisku Yura II réžia. V kontakte bol pravidelne s blízkou rodinou prostredníctvom všetkých dostupných foriem. Menovaný bol v pracovnom procese aktívny a samostatný, svoje pracovné povinnosti si plnil zodpovedne, jeho pracovná morálka i dosahované pracovné výkony boli zo strany príslušníkov zodpovedných za kontrolu kvality hodnotené kladne, o čom svedčí aj päť disciplinárnych odmien udelených za plnenie pracovných povinností – 10.01.2018, 05.09.2018, 04.04.2019, 05.11.2019, 13.05.2020. Disciplinárne potrestaný nebol. Dňa 16.09.2020 rozhodnutím Okresného súdu Trenčín bol odsúdený preradený zo stredného stupňa stráženia do minimálneho stupňa stráženia.

Dňa 22.09.2020 odsúdený bol premiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Po absolvovaní nástupného oddielu bol dňa 28.09.2020 umiestnený do oddielu s diferenciačnou skupinou „B“. Menovaného adaptácia v tamomšom ústave prebehla bez problémov. Pokyny a nariadenia plnil a

rešpektoval bez výhrad. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval, osobnú a kolektívnu hygienu mal osvojenú. Voľný čas trávil pozeraním televízie, čítaním tlače a kníh, ktoré si vypožičiaval z ústavnej knižnice, hraním spoločenských hier, počúvaním rozhlasu a športovania počas vychádzok na ústavnom ihrisku. Z ponuky kultúrno-osvetovej činnosti sa zapájal do vedomostných kvízov a šachových turnajov. V kontakte s vonkajším svetom v danom ústave bol menovaný prostredníctvom korešpondencie, telefonátov a zasielania nárokových balíkov s matkou, bratom a družkou. Pracovne zaradený bol v období od 09.12.2020 do 07.12.2021 na pracovisku v ústave Koam. K pridelenej práci pristupoval zodpovedne, nedovolennej činnosti sa na pracovisku nedopúšťal. Za plnenie pracovných povinností bol dňa 16.06.2021 disciplinárne odmenený pochvalou. Disciplinárne potrestaný nebol.

Od 08.12.2021 vykonáva menovaný trest odňatia slobody v oddelení výkonu trestu s miestom výkonu služby v H. Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov. Po absolvovaní pobytu v nástupnom oddiele mu bola stanovená diferenciacná skupina „B“. Správanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, svoje povinnosti, ako aj pokyny a príkazy príslušníkov plní, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno – osvetovej činnosti sa zapája priebežne. Zúčastňuje sa celoústavných kvízov, prednášok a besied s rôznorodou tematikou, svoj voľný čas trávi aj sledovaním televízie, hraním spoločenských hier a kariet, čítaním dennej tlače, rozhovormi s odsúdenými. Od marca 2022 je členom športovo-kombinovaného krúžku. Za aktívny prístup k činnostiam pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného bol menovanému v decembri zaevidovaný kladný poznatok a dňa 16.12.2022 udelená disciplinárna odmena. V ďalšom priebehu výkonu trestu sa naďalej aktívne zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, o čom svedčia aj viaceré kladné poznatky. Konkrétne vo februári 2023 je v osobnej karte evidovaný kladný poznatok za príkladný výkon činností súvisiacich s pravidelnou obmenou odevných zvrškov odsúdených. V apríli 2023 bol kladne hodnotený dvoma poznatkami a to za aktívny prístup pri výzdobe priestorov tunajšieho ústavu a za dlhodobú participáciu pri organizovaní oddielových kultúrno – osvetových aktivít. Dňa 07.06.2023 bola odsúdenému udelená doposiaľ posledná disciplinárna odmena za príkladný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Pracovne zaradený vo výkone trestu odňatia slobody v tunajšom ústave doposiaľ nebol z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava prostredníctvom všetkých zákonných foriem s primárnou rodinou. Disciplinárne odmenený v tunajšom ústave bol dvakrát, disciplinárne potrestaný nebol. Počas celého obdobia výkonu trestu bol odsúdený deväťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol.

Resocializačná prognóza u odsúdeného je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Vzhľadom na uvedené riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, a preto ho odporúča podmiennečne prepustiť s dohľadom. Zároveň sa riaditeľ v zmysle § 415 ods. 3 Trestného poriadku pripojil k žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na verejnom zasadnutí dňa 18.04.2024 zástupca ústavu na výkon trestu uviedol, že odsúdený naďalej participuje na plnení úloh, ktoré sú mu kladené. V decembri 2023 mu bola udelená desiata disciplinárna odmena, disciplinárne potrestaný počas celého výkonu trestu nebol, preto v celom rozsahu zotrval na nimi podanom hodnotení.

Zo znaleckého posudku Doc. PhDr. Márie Gažiovej č. 73/2023 súd zistil, že aktuálny stav psychických funkcií a miera maturationi osobnosti vytvára priaznivé predpoklady pre plynulú resocializáciu a úspešnú prognózu adaptácie na nové životné podmienky po výkone trestu odňatia slobody. Odsúdený chápe normy spoločenského spolunažívania v plnom rozsahu a je pozitívne motivovaný ich rešpektovať, k čomu má priaznivé intelektové i osobnostné predpoklady, rovnako aktuálne vyššiu úroveň osobnostnej zrelosti po tzv. korektívnej skúsenosti, tiež patričné rodinné zázemie. Prognóza adjustácie v postpenitenciárnom čase sa javí ako priaznivá, riziká psychosociálneho zlyhania sa z hľadiska vyšetrenia javia ako minimálne a nepravdepodobné. V popredí motivácie odsúdeného je čitateľná potreba osobnej, prorodinnej a prosociálnej realizácie.

Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré prebiehalo na tunajšom súde pod sp. zn. 5PP/14/2022 znalkyňa PhDr. Solárová dospela v znaleckom posudku č. 39/2022 k opačnému záveru vo vzťahu k resocializácii odsúdeného, súd k týmto rozdielom vypočul znalkyňu Doc. PhDr. Gažiovú. Na verejnom zasadnutí znalkyňa uviedla, že samotný výstup

trestnej činnosti menovaného svedčí o tom, že má v repertoári osobnosti aj tendenciu páchať trestné činy, ktoré sa praxou aj ukázali. V tom bode sa preto dá s vyjadreniami znalkyne (PhDr. Solárovej) súhlasiť. Ona dospela k opačným záverom na základe nie len samotného psychologického vyšetrenia a na základe výsledkov konkrétnych testov, ale hlavne štúdiom celej anamnézy posudzovaného, ktorý počnúc od útleho detstva do juvenilného obdobia, keď sa vyskytli prvé trestné činy nesignalizovala žiadne poruchy v správaní. Vyrastal vo funkčnej rodine, bol prospievajúcim žiakom, vo výchovnom prostredí neboli signalizované žiadne výchovné ťažkosti. Nikdy nemal ani zníženú známku zo správania, popri vyučovaní navštevoval rôzne krúžky, vykazoval známky prospievajúceho študenta. Zlomovým obdobím sa stal nástup na vysokú školu, kde popri kulturistike, pri ktorej bolo v danom období známe, že sa zvykli užívať i rôzne stimulačné látky, ktoré mohli predstavovať určitý zlom v anamnéze jeho činnosti. Ďalej je dôležité sledovať jeho správanie sa v čase výkonu väzby alebo trestu, keď charakteristiky nezachytávajú priestupky, ktoré by nasvedčovali nedostatku seba regulácie v tomto danom prostredí. Záverom možno konštatovať, že práve pobyt v tom chránenom prostredí po relatívne dlhé obdobie umožnil nie len sledovať úroveň správania posudzovaného, ale umožnil mu mať zážitok z nutnosti disciplíny a rešpektovať normy ktoré sú spoločensky nutné. Ďalej boli (znalkyňou) aplikované testy, ktoré vstupujú do motivačnej schémy. Nejedná sa o testy introspektívne, ktoré sú založené na výpovedi samého o sebe, ale jedná sa o testy projektívne, kde nemá odsúdený možnosť štylizovať sa do určitej role, alebo správania, lebo nevie do akej. V týchto testoch sa zobrazujú štyri základné motivačné okruhy, a to hlavne pud materiálneho zabezpečenia, ofenzívno-defenzívny, reprodukčno-erotický a potreba sociálnej kontaktibility. V tom celom zistila znalkyňa dominanciu oblasti sociálnej realizácie. Nedominuje pud majetnícky, ani potreba sa brániť a útočiť, ani potreba sa realizovať sexuálne. V psychologickom obraze vyššiu agresivitu ako je populačná norma nevidí. Intelekt odsúdeného je nadpriemerný a dokáže ho využívať a regulovať svoje správanie. Nevidí u neho znalkyňa psychologické dôvody na sériu zločinov, ktorých sa dopustil. Nie sú tam také faktory, ktoré by nutne mali viesť k tejto trestnej činnosti. Ako psychológovi jej nie sú známe konkrétne vplyvy užívania steroidov na vývin osobnosti odsúdeného a na mieru agresivity v jeho správaní v tom mladom veku. On sám tento vplyv neakcentuje. Jeho charakteristiky z ústavu na výkon trestu nehovoria o žiadnych konfliktach, pričom v tomto chránenom prostredí má reálnu možnosť sa do konfliktov dostávať, no je zrejme, že dokázal svojim intelektom takéto situácie regulovať.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienčné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody po splnení tak formálnej podmienky, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby výkonu trestu, ako aj po splnení materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie sa odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe zisteného skutkového stavu je zrejme, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a teda odsúdený vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu. Formálna podmienka na podmienčné prepustenie bola splnená dňa 17.07.2019.

Pokiaľ ide o splnenie materiálnych podmienok, súd má za to, že odsúdený splnil aj po tejto stránke v celom rozsahu podmienky na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Aj keď je

odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody pre trestný čin vraždy, závažnosť skutku nemôže byť, tak ako poukazuje Ústavný súd SR napr. v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 509/2022, považovaná za ďalšiu podmienku na splnenie podmienok podmieneného prepustenia. Ide len o jeden atribút, ktorý v komplexe celého hodnotenia osoby odsúdeného je súd povinný hodnotiť a zároveň má hodnotiť aj to, v ktorom ústave odsúdený vykonáva trest. Odsúdený vykonáva trest v ústave s najmiernejším stupňom strázenia, má udelených desať disciplinárnych odmiern a žiadne disciplinárne potrestanie, či negatívny záznam. Aktívne sa podieľa na všetkých činnostiach zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, zapája sa aj do ostatných aktivít, ktoré sú v ústave vytvorené. Dĺžka trestu, ktorý má ešte vykonať, a to do októbra 2025, je vo vzťahu k samotnému trestu, ktorý mu bol uložený, nepodstatná a parciálna. Súd pri rozhodovaní prihliadol aj na závery znaleckého posudku znalkyne Doc. PhDr. Gažiovej, ktorá dospela k záveru, že prognóza adjustácie odsúdeného v postpenitenciárnom čase sa javí ako priaznivá, riziká psychosociálneho zlyhania sa z hľadiska vyšetrenia javia ako minimálne a nepravdepodobné. Tento záver presvedčivo odôvodnila aj pri svojej výpovedi na verejnom zasadnutí (č.l. 255-256). Nie je preto, podľa názoru súdu, dôvod držať naďalej odsúdeného vo výkone trestu, nakoľko podľa názoru súdu došlo aj doterajším výkonom trestu k jeho náprave. Preto súd žiadosti v celom rozsahu vyhovel a vzhľadom na zostávajúcu dĺžku trestu súd považoval stanovenú skúšobnú dobu vo výmere desiatich rokov za dostatočne prísnu na to, aby bolo možné po túto dobu sledovať správanie sa odsúdeného. Zároveň súd, pre posilnenie inštitútu podmieneného prepustenia, nariadil probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní troch rokov, počas ktorého mu uložil povinnosť zamestnať sa, resp. sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie, aby tak u neho vytvoril aj materiálne podmienky, ktoré ho nepovedú k recidíve v trestnej činnosti.

Vzhľadom k tomu, že boli splnené zákonné dôvody na podmienené prepustenie z výkonu uloženého trestu odňatia slobody rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia..

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu môže podať sťažnosť odsúdený i prokurátor v lehote 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove. Sťažnosť má odkladný účinok.